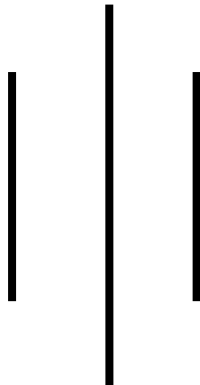

छत्रदेव गाउँपालिका नवौँ गाउँ सभामा

उपाध्यक्ष

श्री तुल्सी देवी श्रेष्ठले प्रस्तुत गर्नु भएको

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को

बजेट वक्तव्य

छत्रदेव गाउँपालिका
छत्रदेव गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
छत्रगञ्ज, अर्घाखाँची

५ नं. प्रदेश नेपाल

१० असार, २०७७

सभाध्यक्ष महोदय,
गाउँ सभाका सदस्यहरु,
र उपस्थित महानुभावहरु,

- (१) संविधान बमोजिम संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको तीन तहका सरकारहरु मध्ये स्थानीय सरकार, छत्रदेव गाउँपालिकाको उपाध्यक्षको हैसियतले अहिलेको कोरोना संक्रमण (COVID-19) विशेष परिस्थितिमा हामीले जिम्मेवारी सम्हाले पछिको चौथो र आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को आय-व्यय विवरण, बजेट प्रस्तुत गर्न उपस्थित भएकी छु।
- (२) गाउँपालिकाको निमन्त्रणालाई स्वीकार गरी यस गरिमामय सभामा उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरुलाई छत्रदेव गाउँपालिका र मेरो व्यक्तिगत तर्फबाट हार्दिक स्वागत गर्न चाहन्छु साथै उपाध्यक्षको हैसियतले आ.व. २०७७/०७८ को बजेट यस सम्मानित सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न पाउँदा गौरवान्वित महसुस गरेकी छु।
- (३) राष्ट्रहित, लोकतन्त्र र अग्रगामी परिवर्तनको लागि मुलुकमा राजनैतिक, सामाजिक, आर्थिक एवं सांस्कृतिक विकास सहितको समृद्ध र समुन्नत विकास गर्न एवं आफ्नो शासन आफै वा आफ्नो प्रतिनिधि मार्फत गराई गणतन्त्रलाई संस्थागत गर्न र अग्रगामी परिवर्तनका लागि आफ्नो जीवन उत्सर्ग गर्नु हुने ज्ञात अज्ञात शहिदहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्न चाहन्छु।
- (४) संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको माध्यमद्वारा दिगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिको आकाङ्क्षा पुरा गर्ने उद्देश्य सहित नेपालको संविधान जारी भई तीन तहका सरकारहरुको व्यवस्था भएको र छत्रदेव गाउँपालिकाको स्थानीय सरकारको हामीले नेतृत्व सम्हालेको तीन वर्ष पुरा भएकोछ।
- (५) “समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली” को राष्ट्रिय आकाङ्क्षा पुरा गर्न योजनाहरु पहिचान एवं छनौट गर्दा नेपालको संविधान, राष्ट्रिय योजना आयोग, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, विषयगत मन्त्रालयहरुबाट प्राप्त निर्देशन, आवधिक योजना, विभिन्न नीति, निर्देशिकाहरु, क्षेत्रगत नीतिहरु, रणनीति एवं कार्य योजनाको अधिनमा रही नेपालको संविधानमा व्यवस्था भएको साझा तथा स्थानीय तहको एकल अधिकारको सूची अनुरूप स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ (परिमार्जित) र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनमा उल्लेखित प्रक्रिया अवलम्बन गरी यस गाउँपालिका भित्र समेत उपलब्ध श्रोत, साधन र क्षमता अनुसार वस्ती स्तरबाट र ई-मेल/फोनद्वारा राय सुझाव संकलन/छनौट तथा वडाहरुबाट प्राथमिकीकरणमा परेका योजना तथा कार्यक्रमहरु यस गरिमामय सभामा प्रस्तुत गर्न पाउँदा आफुलाई गौरवान्वित महसुस गरेकी छु।
- (६) कोरोना संक्रमण (COVID-19) को प्रतिकुलताको कारण गत/बिगत वर्षहरु जस्तो सबै पक्षहरुको नीति, कार्यक्रम र बजेट तर्जुमामा उल्लेख्य सहभागिता गराउन सकिएन्।
- (७) आगामी आ.व. २०७७/०७८ को नीति, कार्यक्रम र बजेट तर्जुमाको लागि आफ्ना अमूल्य राय/सुझाव उपलब्ध गराउन गाउँपालिकाको तर्फबाट सूचना जारी गरेका थियौं। सो अनुरूप अमूल्य राय सुझावहरु हामीलाई प्राप्त भएका हुन्। प्रतिनिधि मूलक ढंगबाट समावेश भएका विषयवस्तुहरु पूर्ण छन भन्ने मेरो विश्वास छ।
- (८) कोभिड-१९ को असरलाई न्यूनीकरण गर्दै जनजीवनलाई नियमित गर्ने विषय नै अहिलेको प्रमुख चुनौती हो। महामारीको अवस्थामा स्थानीय सरकारको आवश्यकता र प्राथमिकताहरु पनि बदलिएका छन्। यस परिस्थितिमा स्थानीय तहको बजेट तर्जुमा सामान्य अवस्थाको भन्दा फरक हुने निश्चित छ।
- (९) चालु आर्थिक वर्षका कतिपय हाम्रा कार्यक्रमहरु संसोधन गरेर पुनः प्राथमिकीकरण गर्नु परेको अवस्था जानकारी गराउन चाहन्छु। महामारीको रुप कति लामो हुने हो, त्यसको कुनै निश्चित नभएका कारण हाम्रा श्रोत साधनहरु विकास गतिविधि भन्दा त्यस तर्फ केन्द्रित गर्नु पर्ने बाध्यात्मक परिस्थिति हो, भन्ने हाम्रो ठहर छ।
- (१०) विश्व अर्थतन्त्रमा धक्का पुग्ने कारण नेपालको अर्थतन्त्र पनि त्यसबाट अछुतो नरहने र छत्रदेववासी जनता त्यसको राप, ताप र प्रभावले अछुतो रहने कुरा भएन, त्यसै कारण हाम्रो भौगोलिक विशेषता अनुकूल अर्थतन्त्रमा जोड दिनुपर्ने विषयवस्तुमा यो बजेट केन्द्रित रहेको छ।

(११) चालु आ.व. २०७६।७७ को बजेट सफलतापूर्वक कार्यान्वयन गरी छत्रदेववासी जनताको जीवनस्तरमा परिवर्तन तर्फ उन्मुख गराउने हाम्रो प्रयासमा कोरोना संक्रमण (COVID-19) को कारण केही धक्का पुगेको छ । तर पनि गर्व गर्न लायक हाम्रा विकासका नमूनाहरु निर्माणाधीन र सम्पन्नको चरणमा छन् । आ.व. २०७६।०७७ को बजेट मार्फत छत्रदेववासी जनताको जीवनमा खुसी र सुखको आभाष दिलाउन, स्थानीय सरकार आफ्ना नागरिकको अभिभावक हो, सहारा हो भन्ने कुराको महशुस गराउन सफल हुने विश्वास लिएकी छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

(१२) गाउँपालिकाको नाम नै धार्मिक आधारमा मूखरित भएको छत्रमहाराजको पूण्यभूमि, छत्रदेववासी जनताको भाग्य र भविष्यको निर्धारण गर्ने निर्वाचित हामी जनप्रतिनिधि माझ थुप्रै अवसर र चुनौतीहरु कायमै छन् । विद्यमान चुनौतीका बाबजुद छत्रदेव गाउँपालिकालाई सवल, सक्षम र समृद्ध गाउँपालिका बनाउने हाम्रो प्रयासमा आम नागरिकदेखि संघीय सरकार र प्रदेश सरकारको पनि साथ रहेको छ ।

(१३) नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ (परिमार्जित), प्रचलित कानून तथा मन्त्रालयहरुबाट प्राप्त दिग्दर्शनका आधारमा सहभागितामूलक र साझेदारीताको माध्यमबाट स्थानीय जनताका आफ्नै जनजीविकाका सवालका समस्याहरु समाधान गर्न बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा भएको छ ।

(१४) गाउँपालिकाले “छत्रदेवको शानः सुन्दर शान्त र समृद्ध गाउँपालिका हाम्रो अभियान” भन्ने नारा लिई दीगो विकासको लक्ष्य हासिल गर्ने योजना सहित “समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली” को राष्ट्रिय लक्ष्यलाई पुरा गर्ने बाटोमा अगाडि बढी रहेकोछ । दीगो विकासको लक्ष्यहरुलाई आन्तरिकीकरण र स्थानीयकरण गर्ने बाटोमा प्रस्तुत आ.व. २०७७/०७८ को बजेट निर्देशित छ भन्ने कुरामा मेरो विश्वास छ ।

(१५) सामाजिक/सांस्कृतिक ऐक्यबद्धता रहेको अर्घाखाँची जिल्लाका ६ वटा स्थानीय तहहरु मध्ये क्षेत्रफलको आधारमा सबै भन्दा सानो छत्रदेव गाउँपालिका हो । भौगोलिक रुपमा उपयुक्त बासस्थान भएको र अति सुन्दर भूमी रहेको जिल्लाको पूर्वी सिमानामा यो गाउँपालिका रहेकोछ । विभिन्न अवसरहरुको संभावना भएता पनि कतिपय चुनौतीहरुको समेत सामना गर्नु परिरहेको छ । जातिय विविधता, सामाजिक/सांस्कृतिक ऐक्यबद्धता, पर्यटकीय संभावना, सामाजिक पचालनका गतिविधिहरुमा बढोत्तरी भएको स्थानको रुपमा यस गा.पा. ले आफ्नो पहिचान बनाएको छ ।

(१६) विभिन्न गैर सरकारी संघ/संस्था, नागरिक समाज, स्थानीय समुदायहरु समेतले विकासमा सक्रियता पूर्वक सहकार्य र सहयोग गरिरहेको अवस्था छ । यहाँ रहेका विभिन्न राजनैतिक दलहरु, जिल्लाबाट व्यवस्थापिका संसद र प्रदेश मा.सांसदज्यूहरु, मा.मन्त्रीज्यूहरु लगायत समस्त वासिन्दाको विकास कार्यमा हुने ऐक्यबद्धताले हामीलाई परिणाम निकाल्न हौसला मिलेको ब्यहोरा यस सम्मानित सभा समक्ष अवगत गराउन चाहन्छु ।

(१७) पहाडी जिल्ला भईकन पनि तराई देखिको छोटो दुरीमा पर्ने ५ नं. प्रदेशको १२ जिल्लाहरु मध्ये अर्घाखाँची जिल्ला साबिकमा लुम्बिनीको पहाडी जिल्ला भनेर चिनिने र त्यसमा पर्ने छत्रदेव गाउँपालिका आफैमा भौगोलिक रुपमा प्रसस्त संभावना बोकेको यस गाउँपालिकालाई देशकै एक नमूना गाउँपालिकाको रुपमा विकास गर्ने अभियानमा हामी जुटेको अवस्थामा सबै पक्षहरुको सहयोगको आवश्यकता छ । यसको लागि विकास प्रक्रियालाई तिब्रता दिन विकासका सबै आयामहरु समेटी जनताको जीवनस्तर सुधार गर्ने र गरिबी निवारण गर्न आवश्यक पहल गर्नु पर्ने अवस्था टड्कारो रुपमा देखिएको छ । खानेपानी र सिंचाईको लागि पानीको कम उपलब्धताको कारण सुख्खा क्षेत्रको रुपमा रहेको यस गाउँपालिकामा खानेपानीका महत्वाकांक्षी योजनाहरु कार्यान्वयन भईरहेको ब्यहोरा यहाँहरु सबैलाई अवगतै छ ।

(१८) गाउँपालिकाको समृद्धिको लागि प्राप्त हुने सबै प्रकारका अनुदान, आन्तरिक आय, राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने रकम, लगायत स्थानीय तहको कोषमा प्राप्त हुने सबै प्रकारका श्रोत तथा साधनहरुलाई एकीकृत गरी गरिब, महिला, बालबालिका तथा सामाजिक/आर्थिक दृष्टिकोणबाट पिछडिएको वर्ग र समुदाय एवं क्षेत्रको समेत पहुँच, स्वामित्व र

अपनत्व रहने गरी सन्तुलित तवरबाट स्थानीय सेवा प्रवाह र जनसहभागिता परिचालनबाट विकास निर्माण कार्य अगाडि बढाउन हामी प्रतिबद्ध छौं । यसका बाबजुद हाम्रा अगाडि केही चुनौतीहरू पनि छन् ।

चुनौतीहरू:

- (१९) विकास प्रक्रिया जनमुखि, पारदर्शि, समतामूलक, सहभागितामूलक, दिगो, भरपर्दो र गुणस्तरिय बनाउन प्रयास संभावना र अवसर हुंदाहुंदै पनि,
- आन्तरिक श्रोतको न्युन परिचालन हुनु, खेती योग्य जमिनमा कृषिको आधुनिकीकरण एवं ब्यवसायिकरण हुन नसक्नु,
 - गैर सरकारी संघ संस्थाका कार्यक्रमहरूलाई आवधिक योजनासँग तालमेल मिलाउंदै कार्यान्वयन गर्न नसक्नु,
 - योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रणाली नतिजामुखी र वस्तुपरक हुन नसक्नु,
 - समूदाय र वडाबाट माग गरिने योजना अत्यधिक हुनु, उपभोक्ता समितिलाई यथार्थ परक ढंगले परिचालन गर्न नसक्नु,
 - गुणस्तरीय शिक्षा तथा संचारको कमी, स्थानीय उत्पादनलाई अधिकतम उपयोग गर्न नसक्नु,
 - तुलनात्मक लाभका वस्तुहरू पहिचान गरी उत्पादनलाई तिब्रता दिन नसक्नु,
 - स्थानीय उपभोक्ता समितिको विकास प्रक्रियामा ब्यवसायिकताको विकास हुन नसक्नु जस्ता समस्या एवं चुनौतीहरूले कतिपय विकासका प्रक्रियाहरू प्रभावकारी रूपमा सम्पादन हुन नसकेको,
 - हालका दिनमा कोरोना संक्रमण (COVID-19) को कारण भावी कार्यदिशा के हुने ? हाम्रा सामु चुनौतीको रूपमा रहेको छ ।

उपस्थित महानुभावहरू,

(२०) अब मा गाउँपालिकाको समग्र स्थितिको बारेमा जानकारी गराउन चाहन्छु ।

- (क) हामी निर्वाचन भएर आए पछिको पहिलो (आ.व. २०७४/०७५) वर्षको बार्षिक कार्यक्रम आउने समय ज्यादै छोटो र अनुभव बिहिन थियो । भर्खर निर्वाचन भएर हामी पद बहाली गरेको समय भएकोले हतार हतारमा वार्षिक कार्यक्रम र बजेट प्रस्तुत गर्दै गर्दा कतिपय कमी-कमजोरी भएको हामीले महशुस गरेकाे हो ।
- (ख) हालसम्मको कार्यानुभवले आ.व. २०७६/०७७ को बजेट र कार्यक्रम कार्यान्वयनको अन्तिम चरणमा आईपुग्दा हाम्रो आत्म विश्वास बढेको छ । जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूमा अनुभव बढेको साथै संघीयताका एजेण्डाहरू उजागर भएका कारण, शासन सञ्चालनका धेरै पूर्वाधारहरू निर्माण गर्न हामी सफल भएका छौं । तर पनि विपद्सँग हाम्रो केही लागेन । कोरोना संक्रमण (कोभिड-१९) संगको हाम्रो लडाई कति लामो हुने हो, यसको लेखाजोखा समयले गर्ने नै छ ।
- (ग) चालु आ.व.मा कार्यान्वयन गर्ने गरी छनौट भई सञ्चालित योजनाहरू कार्यान्वयनको अन्तिम चरणमा रहेका र कतिपय योजनाहरू बाहेक उक्त योजना/कार्यक्रमहरू पूर्ण हुँदा गाउँपालिकाको समग्र विकासमा उल्लेख्य प्रगती भएको महशुस हुनेछ ।
- (घ) आर्थिक एवं भौतिक प्रगतीको अवस्था देखिने गरी अनुसूचीमा व्यवस्थित गरिएको र संघीय एवं प्रदेश राजस्व बाँडफाँडको रकम करिब रु २ करोड ६० लाखले कम प्राप्त हुने, आन्तरिक राजस्व असुली अनुमान भन्दा २८ प्रतिशतले कम हुने संशोधित अनुमान छ ।
- (ङ) विगत आ.व.हरूमा खरका छाना मुक्त गाउँपालिका, काठका पोलमुक्त गाउँपालिका लगायत प्रसस्तै अरुले अनुकरण गर्न लायक कामहरू हामीहरूले सम्पादन गरेका छौं ।
- (च) विगत आ.व.हरूमा काठका पोलमुक्त छत्रदेव गाउँपालिका बनाउने हाम्रो अभियान सफलता तर्फ उन्मुख छ, निकट भविष्यमा छत्रदेव गाउँपालिकालाई काठेपोलमुक्त बनाइने छ ।
- (छ) अहिले हामी जुन स्थानमा छौं, चालु आ.व.मा बहुवर्षीय ठेक्का अन्तर्गत बहुउद्देश्यीय सभाहलको कार्य सम्पन्न भएको हो । त्यस्तै छत्रदेवालयमा सिंढी र रेलिङ निर्माण गत आ.व.मै सम्पन्न भएको छ । पहिलो वर्षमै

- छत्रदेव गाउँपालिकाको नाममा जग्गा प्राप्ति भई गाउँ कार्यपालिकाको लागि ट्रष्ट भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भई गत आ.व. देखि सोही ट्रष्टमा कार्यालय निर्माण गरी सेवा प्रवाह शुरु गरेका छौं ।
- (ज) चालु आ.व.मा संघीय सरकारको विशेष अनुदानमा ठूलापोखरा स्वास्थ्य चौकी, भगवती स्वास्थ्य चौकी र जनजागृती आधारभूत विद्यालय (छत्रदेव-२) बहुवर्षीय ठेक्का अन्तर्गत निर्माणाधीन अवस्थामा रहेको व्यहोरा सम्मानित सभा समक्ष जानकारी गराउन चाहन्छु । रातापोखरामा क्रिकेट मैदान, पाँच ठूला खानेपानी योजनाहरू, दुई वटा वडा भवनहरू, गाउँपालिकाको परिसरमा कम्पाउण्ड वाल र गेट निर्माण लगायतका गर्व गर्न लायक योजनाहरू सम्पन्नको चरणमा रहेका छन् ।
- (झ) सामाजिक विकास अन्तर्गत विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुधारका लागि शिक्षक तालिमको सञ्चालन तथा शैक्षिक सामग्रीको वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिईएको छ । विभिन्न किसिमका नेतृत्व विकास तथा सीपमुलक तालिमको सञ्चालन र सम्पन्न गर्ने विषय हाम्रा प्रथमिकताका विषय हुन् ।
- (ञ) “आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, छत्रदेव –०३” निर्माणको कामको लागि जग्गा प्राप्तिभई चालु आ.व. मा बोलपत्रको माध्यमद्वारा भवन सम्पन्न हुन गईरहेको साथै कर्मचारीको आपूर्ति भई २०७६ फाल्गुन १ देखि सेवा सञ्चालन भएको व्यहोरा यस सम्मानित सभा समक्ष जानकारी गराउन चाहन्छु ।
- (ट) वडा नं. १ र ५ का स्वास्थ्य चौकीका भवनहरू सम्पन्न भई हामीलाई हस्तान्तरण भईसकेका छन् । विभिन्न स्वास्थ्य संस्थाहरूमा रहेका एम्बुलेन्सहरू हाम्रा सम्पत्ति हुन्, स्वास्थ्य सेवा प्रवाहमा यिनीहरूको उपयुक्त व्यवस्थापन गरिने छ । छत्रदेव गाउँपालिका भित्रका बर्थिङ सेन्टरमा प्रसुती हुने सुत्केरीलाई निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवा प्रदान गरिने छ ।
- (ठ) स्वास्थ्य सेवा प्रवाहका दृष्टिले पछाडि परेका र जनताको व्यापक माग रहेका वडा नं. ०६ को चौवाह, वडा नं. ०८ को नेताखर्क, वडा नं. ०१ को नेटी र वडा नं. ०७ को मडेलचौरमा सामूदायिक स्वास्थ्य ईकाई स्थापनाको प्रक्रिया गत आ.व. २०७५/०७६ मै अगाडि बढीसकेको र प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालयमा थप कारवाहीको लागि पहल भईरहेको व्यहोरा यस सम्मानित सभामा जानकारी गराउन चाहन्छु ।
- (ड) आगामी आ.व.२०७७/०७८ मा वडा नं ०६ को चौवाह र वडा नं ०१ को नेटीमा गाउँपालिकाको बजेटबाट सेवा सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेकी छु ।
- (ढ) सरकारी स्वास्थ्य संस्थामा प्रोटोकल अनुसार ४ पटक गर्भ जाँच गराउने गर्भवती महिलाहरूलाई गर्भवती तथा सुरक्षित प्रसुती उत्प्रेरणा कार्यक्रम मार्फत थप प्रोत्साहनको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेकी छु । बर्थिङ सेन्टरमा प्रसुती हुने सुत्केरी महिला तथा नव शिशुको प्रोटोकल अनुसारको स्वास्थ्य जाँच नर्सिङ्ग कर्मचारीबाट घरमै गएर गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
- (ण) गर्भवती अवस्थामा गर्भजाँच गराउँदा Rural Ultrasound कार्यक्रम मार्फत Ultrasound सेवा उपलब्ध गराउने कार्यको सुरुवात गरिने छ ।
- (त) आयुर्वेदिक तथा प्राकृतिक चिकित्सा पद्धतिलाई प्रवर्धन गर्न व्यवसायिक जडीबुटी खेतीलाई प्रोत्साहन गर्न सो को पहिचान र प्रयोगमा जोड दिईने छ । गाउँपालिकामा एक आयुर्वेद केन्द्र स्थापना गर्न विशेष पहल गरिने छ । आम नागरिकलाई योगाभ्यास र शारीरिक व्यायाम सहितको जीवन पद्धति अपनाउन प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- (थ) सबै वडाहरूमा प्रदेश र संघीय सरकारसँग समन्वय गरी कम्तिमा एक वडा एक लिफ्टिङ्ग खानेपानी आयोजना सञ्चालन गरिने कार्यक्रमलाई अगाडी बढाई सकिएको छ र नपुग भएका क्षेत्रहरू समेट्ने गरी निरन्तरता दिईने छ । पूर्ण सरसफाई युक्त गाउँपालिकाको घोषणाका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरी चालु आ.व.मा कार्यान्वयन प्रक्रिया अगाडी बढाई सकिएको र आगामी आ.व.२०७७/०७८ मा सरसफाई सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- (द) खानेपानीको उचित व्यवस्थापनको लागि खानेपानी प्रणालीलाई मिटर प्रणालीमा लगी पानीको पूर्ण सदुपयोगमा जोड दिने साथै मितव्ययीता पूर्ण उपभोगलाई वढवा दिन खानेपानीलाई पहिलो प्राथमिकता दिई

क्रियाकलाप केन्द्रित गरिने छ । साथै जनताको आवश्यकता अनुरूप “एक घर, एक धारा” को अभियानलाई अगाडी बढाइने छ ।

- (ध) खानेपानी आयोजनाको सञ्चालनलाई सुव्यवस्थित बनाउन उपभोक्ता समितिलाई योजना हस्तान्तरण गर्ने र आफैमा सञ्चालन गर्न सक्षम गराउने नीति लिईने छ ।
- (न) उपल्लो टिकुरी खानेपानी आयोजना, अर्घातोष खानेपानी आयोजना, बल्कोट-केरुङ्गा खानेपानी आयोजना, तिलकुवा चिदिपानी खानेपानी आयोजना र झिक्रे ढिकुरा खानेपानी आयोजना क्रमागत आयोजनाको रुपमा चालु आ.व. र आगामी आ.व.मा सम्पन्न गरिने छन् ।
- (न) गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका सम्पूर्ण धार्मिक स्थल, मौलिक संस्कृति, प्राचिन पोखरी, परम्परागत बाजागाजा, नाँच, चाडवाडको संरक्षणलाई प्राथमिकता दिई बजेट व्यवस्था र कार्यान्वयन गर्दै आएका छौं । आन्तरिक पर्यटक आगमनलाई बढावा दिन प्रवर्धनात्मक कार्यक्रममा जोड दिईने छ ।
- (प) जातीय, भाषिक, धार्मिक, साँस्कृतिक विविधता तथा जटिल भौगोलिक वनावट समेतलाई आत्मसात गरी सामाजिक सद्भाव, समानता र सहिष्णुतामा आधारित समाज निर्माण गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिईने छ ।
- (फ) खेलकुदको हिसावले छत्रदेव गाउँपालिकामा प्रशस्त पूर्वाधारहरुको निर्माणभई सकेका र यिनलाई थप सुविधा सम्पन्न बनाई गाउँपालिकालाई खेलकुद पर्यटन (Sports Tourism) को रुपमा विकास गर्ने दीर्घकालीन सोच रहेको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म चालु आ.व. २०७६/०७७ को बजेट संरचना एवं पूँजीगत तर्फको संसोधित बजेट प्रशतुत गर्ने अनुमति चाहन्छु,

बजेट संरचना:

(क) संधिय वित्तीय समानीकरण अनुदान	रु ९ करोड ८५ लाख
(ख) संधिय सशर्त अनदान	रु १८ करोड ७३ लाख
(ग) संधिय राजश्व बाँडफाँड	रु ७ करोड ४५ लाख
(घ) आन्तरिक राजश्व अनुमान	रु ४४ लाख २२ हजार ८७१
(ङ) प्रदेश वित्तीय समानीकरण	रु ४३ लाख ३८ हजार
(च) प्रदेश राजश्व बाँडफाँड	रु ६० लाख ७७ हजार
(छ) प्रदेश बिशेष अनुदान (मू.म.ग्रा.बि.का.)	रु ५२ लाख
(ज) प्रदेश सशर्त अनुदान	रु ९० लाख
(झ) बन क्षेत्रको रोयल्टी बाँडफाँड	रु २ लाख ८६ हजार ९५५
(ञ) सामाजिक सुरक्षा भत्ता	रु ९ करोड ३० लाख
(ट) गरिवसंग बिश्वेस्वर कार्यक्रम	रु ३ लाख ९३ हजार
(ठ) प्रदेश समपुरक अनुदान	रु १ करोड ५० लाख

जम्मा रु ४९ करोड, ८० लाख, १७, हजार, ८२६

यसमा सशर्त तर्फ बिद्यालय भौतिक पूर्वाधारमा रु ३८ लाख ६७ हजार थप हुन गई संधिय सशर्त रु १९ करोड, ११ लाख, ६७ हजार कायम हुन गएको ब्यहोरा जानकारी गराउन चाहन्छु ।

- (२१) चालु आ.व.मा संशोधित पूँजीगत तर्फ रु १३ करोड ६९ लाख २ हजार ५ सय १५ विनियोजन भएकोमा २०७७ आषाढ मसान्तसम्म ९१ प्रतिशत अर्थात रु १२ करोड ४५ लाख ८१ हजार २ सय ८८ रुपैया मात्र खर्च हुने अनुमान गरेकी छु ।
- (२२) चालु आर्थिक वर्षमा चालु तर्फ संशोधित रु. ८ करोड ८६ लाख ५५ हजार ४ सय विनियोजन भएकोमा २०७७ आषाढ मसान्त सम्ममा ८६ प्रतिशत अर्थात रु. ७ करोड ६२ लाख ४३ हजार ६ सय ४४ रुपैयाँ

मात्र खर्च हुने अनुमान छ । यस अन्तर्गत चालु प्रशासनिक खर्च बाहेकको कार्यक्रम तर्फको रकम रु १ करोड २७ लाख ३ हजार ४ सय कोरोना प्रकोप व्यवस्थापन कोषमा हस्तान्तरण गरिएको र कतिपय कार्यक्रम कोरोना (COVID-19) को कारण कार्यान्वयनमा कमि देखिन गएको ब्यहोरा यस सम्मानित सभामा जानकारी गराउन चाहन्छु । चालु तर्फ कार्यक्रम बाहेक प्रशासनिक खर्च जस्तो: तलव, भत्ता लगायत कार्यालय सञ्चालन खर्च अन्तर्गत संसोधित अनुमान रु ५ करोड ५० लाख ५ हजार ४ सय रहेकोमा २०७७ आषाढ मसान्त सम्म सोको ९३ प्रतिशत अर्थात ५ करोड ११ लाख ५५ हजार २२ रुपिया खर्च हुने अनुमान गरेकी छु । संघिय सरकारबाट हस्तान्तरित सशर्त अनुदानमध्ये करिव ९० प्रतिशत रकम खर्च हुने अनुमान छ ।

- (२३) सशर्त बाहेक विभिन्न शिर्षक अन्तर्गत पूँजिगत र चालु अन्तर्गत विभिन्न कोषहरुमा आ.व.को अन्त्यमा खर्च हुन नसकेको रकम आगामी आ.व.को श्रावण महिनामा विशेष गाँउ सभा गरी योजना बैंक (Project Bank) मा रहेका उपयूक्त योजनाहरुमा बजेट खर्च गर्ने प्रस्ताव पेश गरेकी छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

- (२१) अव म आगामी आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को बजेटका उद्देश्य तथा प्राथमिकता प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु । यसै सभामा मिति २०७७/०३/०६ मा प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम कमोजिम आर्थिक वर्ष २०७७/७८ का बजेटका उद्देश्यहरु निम्नानुसार रहेका छन् ।

- (क) विभिन्न प्रकारका रोग र बिपद्दाट नागरिकको जीवन रक्षा र जनजीवनलाई सुरक्षित बनाउन हाम्रा साथै जनताको
- (ख) उपलब्ध श्रोत/साधनहरुको बुद्धिमत्तापूर्ण रुपमा परिचालन गर्दै विकासका सबै आयामहरु समेट्ने गरी योजना छनौट एवं बजेट बिनियोजन गरी कार्यान्वयन गर्ने,
- (ग) छनौट भएका योजना/कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयन संयन्त्र निर्माण र अनुगमन/मूल्याङ्कन लाई प्रभावकारी बनाउने,
- (घ) जनतामा उद्यमशिलताको विकास गरी स्थानीय अर्थतन्त्रलाई चलायमान बनाउदै जनताको जीवनस्तर, आम्दानी र अवसरहरुको सिर्जना गर्ने,

- (२२) बजेटका उद्देश्यहरु हासिल गर्न मैले तपशिल बमोजिम क्षेत्रगत र कार्यक्रमगत बजेटका प्राथमिकताहरु प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु:

- (क) कोरोना संक्रमण (COVID-19) र सबै प्रकारका बिपद्दाट नागरिकको जीवन रक्षा गर्न स्वास्थ्य सेवाको विस्तार र बिपद्को पुर्व तयारी योजना निर्माण गर्ने,
- (ख) कृषि ब्यवसाय र पशु पालनमा तुलनात्मक लाभका क्षेत्रहरु पहिचान गरी जनतामा आय आर्जनका अवसरहरु सिर्जना गर्न कृषिलाई उच्च प्रथमिकता दिंदै खाद्यान्नमा गाउँपालिकालाई आत्म निर्भर बनाउने,
- (ग) विकास र वातावरणमा तादम्यता कायम गर्दै आधुनिक भौतिक संरचनाहरु निर्माण गरी समृद्ध छत्रदेवको रुपमा विकास गर्ने,
- (घ) सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्रको संयूक्त प्रयासमा आर्थिक/सामाजिक विकास गर्ने,
- (ङ) पारदर्शी र प्रभावकारी सेवा प्रवाह गरी चुस्त दुरुस्त, सार्वजनिक प्रशासनको प्रत्याभूति गराउने,
- (च) बिबिधता व्यवस्थापन सहित विकासमा मूल प्रवाहीकरणको प्रवर्द्धन गर्ने,
- (ज) सामाजिक परिचालन मार्फत जनताको जीवनस्तर माथि उठाउने क्षेत्रहरुको पहिचान गर्ने र सामाजिक/सांस्कृतिक ऐक्यबद्धता कायम गर्दै ज्ञानमा आधारीत समाज (Knowledge Based Society) निर्माणमा जोड दिने,

सभाध्यक्ष महोदय,

- (२३) अव, म आगामी आ.व. २०७७/७८ को बजेट तर्जुमा गर्दा लिईएका मुख्य मुख्य आधारहरु प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

- (२४) छत्रदेव गाउँपालिकाले आ.व. ०७७/७८ को बजेट तर्जुमा गर्दा लिईएका मुख्य/मुख्य आधारहरु:

- (क) नेपालको संविधान,

- (ख) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४,
 (ग) अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४,
 (घ) राष्ट्रिय प्राकृतिक श्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४,
 (च) संघीय र प्रदेश सरकारले जारी गरेका नीति, कानून तथा मापदण्डहरू,
 (छ) नेपाल सरकारबाट स्वीकृत संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको कार्य विस्तृतीकरणको प्रतिवेदन,
 (झ) संघीय सरकारले अंगिकार गरेकी आवधिक योजनाले लिएका नीति तथा प्राथमिकताहरू,
 (झ) संघीय सरकारले अबलम्बन गरेका आर्थिक तथा वित्तीय नीतिहरू,
 (ञ) छत्रदेव गाउँपालिकाको आ.व. २०७७/०७८ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम,
 (ट) नेपालले अन्तराष्ट्रिय जगतमा जनाएका प्रतिवद्धताहरू,
 (ठ) स्थानीय शासन सञ्चालनका सिद्धान्त एवं प्रावधानहरू,
 (ड) विकासका समयामयिक मुद्दाहरू जस्तै: कोरोना संक्रमण (COVID-19), बिपद् प्रतिकार्य योजना,
 (ढ) सामाजिक संरक्षण,
 (ण) दिगो विकास लक्ष्यहरू,
 (त) जलवायु परिवर्तन र खाद्य तथा पोषण सुरक्षा,
 (थ) लैङ्गिक सशक्तीकरण तथा समावेशी विकास, वालमैत्री स्थानीय शासन,
 (द) वातावरण मैत्री स्थानीय शासन, खुला दिशामुक्त तथा पूर्ण सरसफाई,
 (ध) उर्जा संकट लगायतका अन्तर सम्बन्धित विषयहरू,
 (न) छत्रदेव गाउँपालिकामा आवश्यक देखिएका अन्य विषयहरू ।
- (२५) अब म वार्षिक योजना/कार्यक्रम छनौट गर्दा बजेटले लिएका उद्देश्य, नीति र कार्यक्रम बमोजिमका प्राथमिकताहरू प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु,
- (क) कोरोना लगायत सबै प्रकारका बिपद् बाट नागरिकलाई सुरक्षित राख्न गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवाको उपलब्धता र बिपद् पूर्व तयारी योजना,
 (ख) कोरोनाको कारण बिभिन्न क्षेत्रमा पर्न गएको असरको आधारमा सो अनुरूप गतिबिधि सञ्चालन,
 (ग) आर्थिक विकास र गरिवी निवारणमा योगदान पुर्याउने,
 (घ) कृषिको व्यवसायीकरण, आधुनिकीकरण र यान्त्रिकीकरण,
 (ङ) उत्पादन मुलक र छिटो प्रतिफल दिने साथै पूर्वाधार (ठूला आयोजनाहरूको हकमा बढीमा तीन वर्ष भित्र सम्पन्न हुने आयोजनाहरू),
 (च) राजश्व परिचालनमा योगदान पुर्याउने,
 (छ) सेवा प्रवाह, संस्थागत विकास र सुशासनमा योगदान पुर्‍याउने,
 (ज) स्थानीय स्रोत साधनमा आधारित भई जनसहभागिता अभिवृद्धि गर्ने,
 (झ) लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अभिवृद्धि गर्ने,
 (ञ) दिगो विकास, वातावरण संरक्षण र विपद् व्यवस्थापनमा योगदान पुर्‍याउने,
 (ट) समुदायलाई विपद् व्यवस्थापन गर्न सक्षम बनाउने साथै जलवायु परिवर्तन अनुकुलनका कार्यहरू गर्ने,
 (ठ) स्थानीय समुदायलाई प्रविधि मैत्री बनाउन आवश्यक प्रविधि विकास गर्ने,
 (ड) पर्यटन पूर्वाधारको विकास तथा प्रवर्धन,
 (ढ) स्थान विशेषको संस्कृती र पहिचान प्रवर्द्धन गर्ने र गाउँपालिकाले आवश्यक देखेका अन्य विषयहरू,
- सभाध्यक्ष महोदय,**
- (२६) अब म आ.व. २०७७/०७८ को संक्षिप्त आय विवरण तथा सञ्चालन गरिने प्रमुख कार्यक्रमहरू र विनियोजित बजेट विवरण प्रस्तुत गर्न अनुमती चाहन्छु:
- आम्दानी तर्फ:**

❖ राजश्व:

- (क) आन्तरिक राजश्व अनुमान रु ५३ लाख १० हजार,
 - (ख) संघीय राजश्व बाँडफाँड रु ७ करोड २८ लाख ३२ हजार ८०
 - (ग) प्रदेश राजश्व बाँडफाँड रु ४३ लाख ७५ हजार
 - (घ) बन क्षेत्रको राजश्व बाँडफाँड रु ३ लाख
- जम्मा राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने रकम रु ८ करोड २८ लाख १७ हजार ८०**

❖ नेपाल सरकार (संघीय सरकार) बाट प्राप्त हुने अनुदान:

- (क) वित्तीय समानीकरण अनुदान रु १० करोड २ लाख
 - (ख) संघीय सशर्त (हस्तान्तरित) रु २१ करोड ७७ लाख
 - (ग) सम्पुरक अनुदान (बल्कोट-केरुङगा) रु २० लाख
 - (घ) विशेष अनुदान रु ३ करोड २० लाख
 - (ङ) सामाजिक सुरक्षा भत्ता (अनुमानित) रु ११ करोड
 - (च) गरिबसंग विश्वेस्वर कार्यक्रम रु ४ लाख ५० हजार
 - (छ) प्रयटन बोर्ड रु १५ लाख
 - (ज) सडक बोर्ड रु ६ लाख
 - (झ) प्रशासकीय भवन सम्पुरक रु १ करोड ८० लाख
- जम्मा: संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने रु ४८ करोड २४ लाख ५० हजार**

❖ प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान:

- वित्तीय समानीकरण अनुदान - रु ५२ लाख ४४ हजार
- सशर्त अनुदान - रु १ करोड ४८ लाख ५० हजार
- सम्पुरक अनुदान - रु १ करोड ५० लाख
- विशेष अनुदान - रु ५० लाख
- जनता आवास क्रमागत: रु. १० लाख
- मुख्यमन्त्री ग्रामिण बिकास कार्यक्रम - रु ६० लाख

जम्मा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान: रु ४ करोड ८० लाख ९४ हजार

यसरी आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को लागि कुल आम्दानी तर्फ जम्मा रु ६१ करोड ३३ लाख ६१ हजार र रुपिया ८० प्रस्ताव गरेकी छु ।

(२७) त्यसै गरी व्यय तर्फ चालु खर्च रु. ३८ करोड ८६ लाख २६ हजार र पूँजिगत तर्फ २२ करोड ४७ लाख ३५ हजार ८० रुपैयाँ बिनियोजन गरेकी छु, जुन कुल बजेटको क्रमशः ६३.३६ र ३६.६४ प्रतिशत हुन आउंदछ । यसरी चालु र पूँजिगत गरी आगामी आ.व. २०७७/०७८ को लागि कुल ६१ करोड ३३ लाख ६१ हजार ८० रुपैयाँ व्यय अनुमान प्रस्ताव गरेकीछु । कुल बजेटमा राजश्व वापतको रु ८ करोड २८ लाख १७ हजार, संघीय समानीकरण रु. १० करोड २ लाख र प्रदेश समानीकरण रु ५२ लाख ४४ हजार गरी जम्मा रु १८ करोड ८२ लाख ६१ हजारको गाउँपालिकाद्वारा कार्यक्रम बनाईएको र संघीय सशर्त, प्रदेश सशर्त, सामाजिक सुरक्षा भत्ता, गरिबसंग विश्वेस्वर, पर्यटन बोर्ड, सडक बोर्ड, मुख्यमन्त्री ग्रामीण बिकास कार्यक्रम एवं प्रदेश विशेष अनुदान जस्ता कार्यक्रमका सोही क्षेत्रमा खर्च हुने हुँदा कार्यक्रम बनाईरहन परेन ।

(२८) गाउँकार्यपालिका कार्यालय, अन्तर्गत वडा कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीको तलब भत्ता, जनप्रतिनिधिहरूको सेवा सुविधा लगायत कार्यालय सञ्चालन चालु तर्फ रु. ६ करोड २१ लाख २६ हजार ८० रुपैयाँ बिनियोजन गरेकी छु । सरकारद्वारा अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण अन्तर्गत विभिन्न विषयगत कार्यालय कृषि, पशु, शिक्षा, स्वास्थ्य र सशर्त अनुदानको रुपमा प्राप्त रु. २१ करोड ७७ लाख रुपैयाँ जस्ताको तस्तै सम्बन्धित क्षेत्रमै खर्च गर्नुपर्ने भएकाले

सोही बमोजिम खर्च हुने गरी व्यवस्था मिलाएकी छु । साथै सामाजिक सुरक्षा तर्फ प्राप्तहुने सशर्त अनुदान रु. ११ करोड, गरिवसँग विश्वेश्वर कार्यक्रमको रु. ४ लाख ५० हजार, पर्यटन बोर्डको रु. १५ लाख, सडक बोर्डको रु. ६ लाख, संघीय विशेष अनुदानको रु. ३ करोड २० लाख, प्रदेश विशेष अनुदान रु. ६० लाख, मुख्यमन्त्री ग्रामिण विकास कार्यक्रमको रु. ६० लाख, प्रदेश सशर्त अनुदान तर्फको रु १ करोड ४८ लाख ५० हजार जस्ताको तस्तै सम्बन्धित क्षेत्रमै खर्च गर्नुपर्ने भएकाले सो समेत सोही क्षेत्रहरूमा खर्च हुने व्यहोरा जानकारी गराउन चाहन्छु ।

- (२९) गाउँपालिकाद्वारा बनाईएको कार्यक्रम मध्ये चालु खर्च तर्फ गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय र वडा कार्यालय समेतको तलब भत्ता, जनप्रतिनिधिको सेवा सुविधा समेतमा छट्याईएको रकम कूल आय रकमको १०.१२ प्रतिशत हुन आउँछ ।
- (३०) पुँजिगत तर्फका मुख्य आयोजनाहरूमा प्रमुख प्रशासकीय भवन निर्माणमा रु. ३ करोड, ठूलापोखरा स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माणमा रु. १ करोड, भगवती स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माणमा रु. १ करोड, जनजागृति आधारभूत विद्यालय भवन निर्माणमा रु. १ करोड २० लाख, केरुङ्गा-बल्कोट खानेपानी आयोजनामा रु. ५० लाख, प्रदेश समपुरक प्राप्त हुने आयोजनाहरूमा रु. ३ करोड, जनता आवासका लागि रु. २० लाख, खानेपानी पाईप खरिदमा रु. २० लाख, तारजाली खरिदमा रु. १५ लाख, जस्तापाता खरिदमा रु. १५ लाख, वैकल्पिक उर्जा लागत साझेदारीमा रु ४० लाख समेतमा पुँजिगत रकम विनियोजन गरेकी छु ।

श्रोत परिचालन

- (३१) हाम्रो आन्तरिक स्रोत अति न्यून परिचालनको अवस्था रहेको छ । आन्तरिक श्रोत र संघीय सरकार एवं प्रदेश सरकार साथै बिभिन्न क्षेत्रहरूबाट प्राप्त अनुदान र हस्तान्तरित कार्यक्रममा भर पर्नु परेको अवस्था हामी सबैलाई जानकारी छ । करको क्षेत्र र दर निर्धारण गर्दा करदाताको क्षमता, करको प्रकृती तथा उठ्ने रकमको आकार र कर उठाउंदा सम्बन्धित क्षेत्रको विकास तथा विस्तारमा पर्न जाने सकारात्मक वा नकारात्मक दायराहरूलाई विचार गर्दै सुझबुझपूर्ण ढंगले करका दरहरू हामीले बिगत बर्षहरू देखि नै निर्धारण गर्दै आएका हौं । आगामी आर्थिक वर्षको लागि पनि करका दरहरूमा उल्लेख्य बृद्धि नगरी कर एवं राजश्व प्रशासनलाई चुस्त दुरुस्त बनाउने र अनुमानित राजश्व प्रभावकारी रूपमा असुल गर्न प्रभावकारी कार्यक्रम अगाडि बढाईनेछ । साथै कर तिर्ने नागरिक दायित्व पुरा गर्न अभिप्रेरित गरिनेछ । प्राप्त अनुदान र नागरिकहरूबाट प्राप्त करको समुचित उपयोगमा जोड दिईनेछ ।
- (३२) गाउँपालिका भित्रका आर्थिक गतिबिधिहरूलाई करको दायरामा ल्याईने छ । राजश्व प्रशासनलाई चुस्त/दुरुस्त बनाई आर्थिक ऐनले निर्दिष्ट गरेका करका क्षेत्रहरू बमोजिम राजश्व असुलीमा जोड दिई लक्ष्य अनुरूप राजश्व असुल गरिने छ ।
- (३३) सरकारी खर्चको कुशल व्यवस्थापनबाट सुशासनका आयामहरूको क्रियाशिलताद्वारा विकासका लक्ष्यहरू पुरा गरिनेछ । वित्तीय अनुशासन कायम गर्न बिशेष जोड दिईने छ । सरकारी कोषको अधिकतम सदुपयोगमा हामी सचेत रहेको व्यहोरा प्रतिबद्धता व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

- (३४) अब म देहाय बमोजिम गाउँपालिका स्तरीय कार्यक्रम तथा आयोजनाहरूलाई वर्गीकरण गरिएको वजेट व्यवस्थाका सम्बन्धमा जानकारी गराउने अनुमति चाहन्छु ।

आर्थिक क्षेत्र

- (३५) जमिन बाँजो राख्ने प्रवृत्तिलाई निरुत्काहित गर्दै निर्वाहमुखी कृषिमा आधुनिकीकरण, यान्त्रीकिकरण, व्यावसायिकरण गरी यसमा आश्रीत जनशक्तीको आर्थिक उपार्जनमा बृद्धि गरी आत्मनिर्भर कृषक बनाउनका लागि हाम्रो प्रयास जारी रहनेछ । छत्रदेवको जमिन जथाभावी खण्डिकरण गर्ने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गरिने छ । कृषिमा उत्पादन र उतपादकत्व बढाउनको लागि उन्नत जातका विउको प्रयोग, सिचाइ सुविधाको विस्तार, माटो सुहाउँदो खेती प्रणाली, हाते ट्याक्टर आदिको व्यवस्था गरेकी छु ।
- (३६) वालीनाली संरक्षणको लागि वन्यजन्तु विशेषगरी बाँदर र बँदेलको नियन्त्रणका लागि विशेषज्ञहरू झिकाई अध्ययन अनुसन्धान गर्ने प्रक्रियालाई पहल अगाडि बढाई सकिएको व्यहोरा नीति तथा कार्यक्रममा प्रस्तुत भईसकेको छ । यस

सम्बन्धमा थप अनुसन्धान र नियन्त्रणको लागि गाउँपालिकाको उपयुक्त बजेट शीर्षकबाट सो सम्बन्धी व्यवस्था गरिने छ ।

- (३७) उन्नत र ब्यवसायिक कृषि तथा पशुपालन कार्यक्रम, सशर्त तर्फको बजेटसमेतको माध्यमद्वारा १०० प्रतिशत बोयरजातका बाख्रा खरिदको व्यवस्था, लगायत कृषि ब्यवसाय प्रवर्धन कोषको नामले एउटा कोषको समेत व्यवस्था गरेकीछु ।
- (३८) बिगतमा भन्ने गरिएको “उत्तम कृषि, मध्यम ब्यापार, निम्न नोकरी” भन्ने भनाईमा परिवर्तन आई आजका दिनहरुमा “उत्तम ब्यापार, मध्यम नोकरी, निम्न कृषि” भन्ने कुरा चरितार्थ भएको छ । नेपाल कृषिको लागि उत्तम भूमी हो । त्यसमा पनि छत्रदेवको भूगोल कृषिको लागि अति उत्तम छ भन्ने हाम्रो ठम्याई छ । सो अनुरूप कृषि हाम्रो परम्परा हो, संस्कृती हो, सो अनुरूप साबिकको अवधारणालाई हामीले ब्यबहारमा चरितार्थ गर्न चाहन्छौं ।
- (३९) नयाँ संरचना पछि स्थानिय स्तरमा मलखादको आपूर्तिमा समस्याभई गाउँपालिकाद्वारा कृषि सहकारी संस्थाहरुलाई सिफारीस गर्ने गरिएको र आगामी दिनमा कृषकहरुको सुबिधालाई ध्यानमा राखि गाउँपालिकामा मलखाद डिपो राख्न आवश्यक प्रक्रिया अवलम्बन गरिने छ ।
- (४०) समयको माग अनुरूप आधुनिक सुविधा सम्पन्न टनेल तथा मल्चीडको लागि रु ३ लाख बजेटको व्यवस्था गरेकीछु ।
- (४१) गाउँपालिकामा उत्पादित कृषि उपजहरुको बिक्रि बितरणमा सहजता ल्याउन गत आ.व.मा शुरु गरिएको कृषि उपज संकलन केन्द्रको अवधारणा एवं हाटबजारको व्यवस्थालाई उद्यमशिलता विकास अन्तर्गत कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सशर्तमा रहेको बजेटसमेत परिचालन गरिनेछ ।
- (४२) तुलनात्मक लाभका वस्तुहरु पहिचान र व्यवसायिकरणमा जोड दिन र स्थानीय उत्पादनबाट लघु उद्यम सञ्चालन गर्न विशेष प्राथमिकता दिईनेछ । आधुनिक उन्नत जातका बाख्रा पालन र अन्य पशुपालन ब्यवसायमा जोड दिन नेपाल सरकारद्वारा हस्तान्तरित र मूख्यमन्त्री ग्रामिण बिकास कार्यक्रम अन्तर्गतको बजेट समेत परिचालन गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
- (४३) नीजि, सार्वजनिक र सहकारीको माध्यमबाट स्थानीय अर्थतन्त्रको उन्नयन गर्न सकिन्छ भन्ने हाम्रो ठम्याईछ । नीजि क्षेत्रलाई प्रोत्साहन, सार्वजनिक क्षेत्रलाई क्षमतावान र सहकारी क्षेत्रलाई आकर्षण जस्ता विषयहरुलाई समेट्दै हाम्रो बजेट तथा कार्यक्रम बनेको हुदाँ सबै क्षेत्रलाई समेट्ने गरी बजेट तर्जुमा गरिएको ब्यहोरा यस सम्मानित सभा समक्ष जानकारी गराउन चाहन्छु ।
- (४४) च्याउको विउ वितरण, अन्न बाली बिउ वितरण, बिदेशबाट फर्किएका युवाहरुको लागि लक्षित कार्यक्रम जस्ता गतिबिधिहरुको लागि कृषि कार्यक्रम केन्द्रित हुने गरी बजेटको व्यवस्था मिलाएकीछु ।
- (४५) कृषि हाम्रो मुल पहिचान हो , कृषि हाम्रो संस्कृति हो, कृषि र पशुपालनमा तुलनात्मक लाभका वस्तुहरु उत्पादन गरी उद्यमशिलता विकास गर्ने उद्देश्य सहित चालु आ.व. मा यस गाउँपालिकाका ४० जना विद्यार्थीलाई एग्रो फरेष्ट्री पोलिटेक्नीक ईन्टिच्युटमा ३ वर्षे वालि विज्ञान अध्ययनको लागि निःशुल्क छात्रवृत्ती उपलब्ध गराईएको ब्यहोरा यहां स्मरण गराउन चाहन्छु र यस वर्ष भूक्तानी गर्नको लागि जम्मा रु १८ लाख ५० हजार बजेट व्यवस्था गरेकीछु ।
- (४६) पशु सेवा तर्फ व्यावसायिक कृषकहरुको लागि सहकार्यमा भकारो सुधार, डेरी सुधारको लागि अनुदानको व्यवस्था गरी हरेक र दक्ष, सिपयुक्त जनशक्तिलाई यसतर्फ आकर्षित गरी पूर्ण व्यावसायिक बनाउने गाउँपालिकाको सोंच रहेकोछ । यस छत्रदेव गाउँपालिकालाई दुध, मासु र अण्डामा आत्मनिर्भर बनाउनको लागि आवश्यक कदम अगाडी बढाईनेछ ।
- (४७) चालु आ.व. २०७६/०७७ मा १०० प्रतिशत बोयर पाठापाठी वितरण गर्न गाउँपालिकाको आफ्नो बजेट र मूख्यमन्त्री ग्रामिण बिकास कार्यक्रम अन्तर्गत बोलपत्र आब्हान समेत भएकोमा कोरोना संक्रमणको कारण बोलपत्र रद्द गर्नु परेको तितो अनुभव हामीसंग छ । चालु आर्थिक वर्षमा त्यसलाई कार्यान्वयन गर्न सशर्त तर्फको लागत साझेदारीमा बाख्रा प्रवर्धन कार्यक्रम साथै बाख्राको साना ब्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) बिकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

- (४८) कृषक दर्ता व्यवस्थापन कार्यक्रम साथै कृषि तथा पशुपंक्षी सम्बन्धी तथ्याडक अद्यावधिक कार्यक्रम सशर्तको कार्यक्रम अन्तर्गत रहेको कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- (४९) उन्नत घांस विउ वितरणमा रु ३ लाख, पशु औषधि खरिदमा रु ४ लाख लगायत क्रियाकलावको लागि कृषि र पशु सम्बन्धी फरक फरक कार्यक्रममा आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकी छु ।
- (५०) उद्यमशिलता बिकास गर्नको निमित्त घरेलु उद्योगहरुलाई संरक्षण र सम्बर्द्धन गरी यिनीहरुलाई परिस्कृत गर्न प्रविधिको अनुशरण गरी जनजिविकालाई सहज बनाउनको लागि पहिचानको आधारमा पुनर्ताजगी र एडभान्स शिप बिकास तालिम साथै लघु उद्यम बिकास मोडलमा नया लघु उद्यमी सिर्जना गर्ने, समूहमा प्रविधि हस्तान्तरण जस्ता गतिविधि संचालन गरिनेछ ।
- (५१) आत्मनिर्भर गाउँपालिका बनाउने अभियानमा हाम्रो क्षेत्रमा विकास सञ्चालन हुन सक्ने लागि सम्भाव्यताको खोजी गरिनेछ । स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित लघु उद्यमको स्थापनाका लागि तालिमको माध्यमद्वारा उद्यमी सिर्जना गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेकीछु ।
- (५२) गत आ.व. मा अगाडि सारिएको "एक घर, एक व्यवसायि फर्म" को अवधारणा अनुरूप उद्यमी सिर्जना गर्न विशेष पहल गरिनेछ । कृषि, पशु, लघु उद्यम जस्ता क्रियाकलावहरुलाई समन्वयात्मक ढंगले अगाडि बढाउँदै बसाई सराईको त्तिब्र प्रवृत्तिलाई रोक्न “**पख्जोस, हामी तपाईंको लागि केही गर्दै छौं** ” भन्ने भनाई हाम्रो चालु आर्थिक वर्षको कार्यक्रम भएतापनि कोरोना संक्रमणको कारण प्रभावकारी ढंगले कार्यान्वयन गर्न नसकिएकोले आगामी आ.व.मा निरन्तरता दिदै **विदेशबाट फर्किएका युवा लक्षित** कार्यक्रमसँग जोडेर प्रकृया अगाडी बढाईने छ । जसका लागि **रु. १० लाख** विनियोजन गरेकी छु ।
- (५३) त्यस्तै कृषि तर्फ बाँझो जमिन व्यवस्थापन कार्यक्रम अन्तर्गत रु. १० लाख विनियोजन गरेकी छु ।
- (५४) यसका लागि आगामी आ.व.मा गाउँपालिका, प्रदेश सरकार, संघीय हस्तान्तरण र मुख्यमन्त्री ग्रामिण बिकास कार्यक्रम समेतको संयुक्त प्रयासमा उद्योग तथा वाणिज्य र लघु, घरेलु तथा साना उद्यम बिकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- (५५) यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र प्राकृतिक, साँस्कृतिक, पुरातात्विक महत्वका सम्पदाहरु र विभिन्न देवी देवताका मठमन्दिर, विभिन्न जात जातीहरुको संगम स्थल भएकोले पर्यटनको प्रवर्द्धन र सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकीछु ।
- (५६) “**छत्रदेवको शान, सुन्दर, शान्त, समृद्ध गाउँपालिका हाम्रो अभियान**” भन्ने हाम्रो नारालाई सार्थक तुल्याइ यस गाउँपालिकालाई आन्तरिक पर्यटनको आकर्षक स्थल बनाई पर्यटन प्रवर्धन गर्ने र प्राप्त आयको समन्यायिक वितरण गरी जनताको जीवनस्तरमा सुधार गर्नको लागि पर्यटन प्रवर्धन तर्फ **रु. १ लाख ५० हजार** बजेटको व्यवस्था गरेकी छु । साथै पर्यटन बिकासको लागि दीर्घकालीन सोंचका साथ रणनीतिक योजना तर्जुमा तर्फ आवश्यक पहल गरिने छ ।
- (५७) समग्र राष्ट्रले सहकारीलाई आर्थिक बिकासको प्रमुख आधार स्तम्भ मानेको वर्तमान अवस्थामा छत्रदेव गाउँपालिका भित्र पनि छरिएको स-सानो पूँजीलाई गाउँपालिकाको समग्र बिकास गरी समुदायमा आधारित अर्थतन्त्रको अवलम्बनको आवश्यकताछ । सहकारीको क्षमता बिकास कार्यक्रमको लागि **रु ५ लाख** बजेट व्यवस्था गरेकी छु
- (५८) **गाउँपालिकाको समग्र आर्थिक बिकासको निमित्त रु. १ करोड १७ लाख ९५ हजार विनियोजन गरेकी छु**
सामाजिक बिकास
- (५९) संविधानले परिलक्षित गरे बमोजिम नेपाली जनताको लागि शिक्षालाई मौलिक हकको रुपमा स्थापित भएको छ । प्रत्येक नागरिकलाई आधारभूत शिक्षामा पहुँचको हक उपलब्ध भए संगै स्थानीय तहको अधिकारको सूचीमा आधारभूत र माध्यमिक शिक्षाको लागि आवश्यक कानून बनाउने, कार्यान्वयन गर्ने लगायत गुणस्तरिय शिक्षा सम्बन्धी सम्पूर्ण रणनीति अख्तियार गर्ने अधिकार स्थानीय तहमा रहेको छ । समाज रुपान्तरणको प्रमुख पक्ष सामाजिक बिकास र त्यसमा पनि शिक्षा महत्वपूर्ण पक्ष भएकोले यस पक्षमा विशेष ध्यान दिन जरुरी छ । मानव

- संसाधन बिकास गर्न शिक्षामा लगानी र यसको गुणस्तरियताले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्दछ । छत्रदेवको शिक्षा यसै तर्फ केन्द्रित हुने छ । सामाजिक विकास तर्फ जम्मा रु. ४ करोड १९ लाख ६४ हजार ४ सय विनियोजन गरेकी छु
- (६०) "छत्रदेवको इच्छा, युग सुहाउँदो शिक्षा," भन्ने नारालाई सार्थक तुल्याउन शिक्षा सम्बन्धी हाम्रा गतिविधिहरु केन्द्रित हुनेछन् । शिक्षा व्यक्तित्व विकासको प्रमुख आधार हो । छत्रदेवका आफ्नै मौलिक विशेषताहरुलाई सार्थक तुल्याउन शिक्षा केन्द्रित रहनेछ । गत आ.व.बाट यस गाउँपालिका भित्रका हरेक विद्यालयमा अग्रेजी माध्यममा शुरु भएको कक्षा १ को शिक्षालाई क्रमशः स्तरोन्नती गर्दै जानै नीतिलाई व्यवहारिक रुपान्तरणा गर्न शिक्षक तालिमको लागि बजेटको व्यवस्था गरेकी छु । LKG कक्षाको पाठ्यपुस्तकका लागि रु. ५ लाख विनियोजन गरेकी छु । समग्र शिक्षा क्षेत्रको विकासको सशर्त तर्फको बजेट बाहेक रु. ६३ लाख ५५ हजार ५ सय विनियोजन गरेकी छु ।
- (६१) सार्वजनिक विद्यालयमा कम्प्युटर शिक्षकको क्षमता विकासका लागि रु. ३ लाख विनियोजन गरेकी छु । विद्यालयहरुको अनुगमन, विद्यालय परिक्षा व्यवस्थापनका लागि समेत बजेट व्यवस्था गरेकी छु ।
- (६२) सामूदायिक विद्यालय समायोजन, दरवन्दी मिलान तथा व्यवस्थापन तर्फ आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेकी छु । त्यस्तै विद्यार्थी सिकाई उपलब्धीको परिक्षण गर्न बजेटको व्यवस्था गरेकी छु । बालबिकास सहजकर्ताको प्रोत्साहन भत्तालाई निरन्तरता दिएकी छु ।
- (६३) गाउँपालिका भित्रका विद्यालयहरुलाई व्यवस्थित तवरले सञ्चालन गर्न आर्थिक अवस्था कर्मजोर भएका विद्यालयहरुको पुर्वाधारहरुको विकासका लागि पुनःनिर्माण प्राधिकरण मार्फत विभिन्न विद्यालयका भवनहरु बनाउन प्रतिबद्धता प्राप्त भएको छ ।
- बालबिकास केन्द्रका सहजकर्ताहरुको प्रोत्साहन भत्ताको व्यवस्था गरेकी छु ।
 - विद्यालयमा विद्यार्थीहरुका लागि अतिरिक्त क्रियाकलावमा जोड दिईनेछ ।
 - विद्यालयमा हरियाली प्रबर्धन गर्न पूर्वाधार निर्माण गर्दा ध्यान दिईनेछ ।
 - विद्यालयमा प्राथमिक स्वास्थ्य उपचारको निम्ति आवश्यक प्रबन्ध मिलाईनेछ ।
 - विद्यार्थीहरुलाई विद्यालयमा “ल्याउन, टिकाउन र सिकाउन” लगायतका कार्यक्रमको लागि समेत वार्षिक नीति र कार्यक्रममा उल्लेख भएका कुराहरु यथासक्य श्रोत साधनको आधारमा कार्यान्वयन गरिनेछ
 - शिक्षालाई हाम्रो अनुकूल बनाउन विद्यालयस्तरमा पाठ्यक्रम विकासको निमित्त आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेकी छु ।
- (६४) विद्यालय हराभरा कार्यक्रम अन्तर्गत रु २ लाख विनियोजन गरेकी छु ।
- (६५) शिक्षालाई प्रविधिमैत्री बनाउन आवश्यक रकम व्यवस्था गरेकी साथै शिक्षामा विभिन्न प्रवर्धनात्मक कार्यक्रमका लागि समेत रकम विनियोजन गरेकी छु ।
- (६६) स्थानीय पाठ्यक्रम विकासका लागि रु. ५ लाख विनियोजन गरेकी छु ।
- (६७) आधारभूत स्वास्थ्य सेवा नागरिकको मौलिक अधिकारकोको रुपमा संबिधानले स्थापित गरेकोछ । अर्को तर्फ मानबीय स्वास्थ्य संबेदनशिल विषय भएकोले स्वास्थ्य सेवालाई हरेक नागरिकको पहुँचमा राख्न तथा यो सेवा सहज, सरल र सर्वसुलभ रुपमा अनभुत हुने गरी प्रत्याभूत गर्न प्रत्येक स्वास्थ्य संस्थाहरुको सवलिकरण र क्षमता विकास हाम्रो प्राथमिकताको विषय रही आएकोछ ।
- (६८) स्वास्थ्य संस्थाहरुमा जस्तोसुकै अवस्थामा पनि औषधीको नियमित आपूर्ति गर्नको लागि प्रयाप्त मात्रामा औषधि मौजदातमा रहेको र औषधी व्यवस्थापनको लागि सशर्तमा औषधि खरिदमा रहेको रकम समेतको समयमै औषधि आपूर्तिको व्यवस्था मिलाईनेछ । स्वास्थ्य सेवालाई आधुनिक र प्रविधिमैत्री बनाउनुका साथै स्वास्थ्य संस्थामा जनशक्तिको प्रयाप्त व्यवस्था मिलाउने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- (६९) आधुनिक चिकित्सा पद्धति प्रतिको धारणा विकास गर्न निःशुल्क स्वास्थ्य शिविरको आयोजना गर्न रु. ५ लाख बजेटको व्यवस्था गरिएकी छु ।
- (७०) सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण संगै निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएकी छु । स्वास्थ्य संस्थामा उपकरण अभाव हुन नदिन सो को लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेकी छु ।

- (७१) आमा समूह र महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाका लागि विभिन्न प्रोत्साहन मूलक कार्यक्रमहरु ससमावेश गरिएका छन्
- (७२) हाम्रो स्वामित्वमा रहेका ३ वटा एम्बुलेन्सहरु हाम्रा सम्पत्ति हुन् बिरामीको सुबिधाको लागि यिनको उचित व्यवस्थापन गरिने छ ।
- (७३) प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र सुदृढीकरणका लागि रु. ३ लाख छुट्टाएकी छु साथै अन्य स्वास्थ्य संथाहरुको सेवा, प्रवाहलाई चुस्त दुरुस्त राख्नुका साथै जनताको गुनासो लाई शून्य पार्ने प्रयास गरिनेछ । चिदिका स्वास्थ्य चौकीमा प्रयोगशाला सेवा सञ्चालन गर्नका लागि रु. ३ लाख ५० हजार बजेटको व्यवस्था गरेकी छु ।
- (७४) बाक्लो बस्ती भएको र स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध नभएको वडा नं ०६ को चौवाह र वडा नं ०१ को नेटीमा गाउँपालिकाको बजेटबाट आगामी आ.व.२०७७/०७८ मा सामूदायिक स्वास्थ्य ईकाई (केन्द्र) सेवा सञ्चालन गरिनेछ । जसका लागि रु. १५ लाख रकम विनियोजन गरेकी छु र बांकी २ स्थानमा पनि सामाजिक विकास मन्त्रालय मार्फत सेवा सञ्चालन गर्न पहल गरिनेछ ।
- (७५) गर्भवती अवस्थामा गर्भजाँच गराउँदा Rural Ultrasound कार्यक्रम मार्फत Ultrasound सेवा उपलब्ध गराउने कार्यक्रमको लागि रु. १ लाख बजेटको व्यवस्था गरेकी छु ।
- (७६) हालको कोरोना संक्रमण (COVID-19) को अवस्थामा यसका बिरुद्ध लड्न कोभिड बिशेष कार्यक्रमका लागि रु. १५ लाख बजेटको व्यवस्था गरेकी छु ।
- (७७) समग्र स्वास्थ्य सेवा तर्फ सशर्त वाहेक गाउँपालिकाको कार्यक्रमबाट रु. १ करोड १८ लाख २६ हजार ४ सय रुपैयाँ विनियोजन गरेकी छु ।
- (७८) छत्रदेव गाउँपालिका खानेपानीको लागि श्रोतहरु कम भएको क्षेत्रमा पर्दछ । शुद्ध र स्वस्थ खानेपानीको पहुँचमा अभाव भएको कारण हाम्रा विकासका गतिविधिहरु त्यस तर्फ केन्द्रित हुन आवश्यकछ । खानेपानीको क्षेत्रमा गत बिगत वर्षहरु देखि हामीले जोड दिँदै आएको कुरा पुनः स्मरण गराउन चाहन्छु । यस क्षेत्रमा प्रदेश सरकारको लागत साझेदारीमा गत आ.व.२०७५/०७६ र चालु आ.व. २०७६/०७७ मा ठूला खानेपानी आयोजनाहरु सम्पन्न भएका र सम्पन्नको चरणमा रहेका छन् ।
- (७९) संघ र प्रदेश सरकारको सहकार्यमा खानेपानीका गौरबका आयोजना सञ्चालन गर्न थप प्रयासहरु समेत भएका छन् । यि गतिविधिहरु समेतको आधारमा आगामी २ वर्ष भित्रमा सतप्रतिशत जनतालाई सुधारिएको खानेपानी र सरसफाईको व्यवस्था गर्ने गरी कार्यक्रम अगाडि बढाईएको ब्यहोरा यस सम्मानित सभामा जानकारी गराउन चाहन्छु
- (८०) कार्यान्वयन सम्पन्न हुने आयोजनाहरुबाट समेत “एक घर, एक धारा” को हाम्रो अभियानलाई टेवा पुग्ने छ भन्ने कुरा यस सम्मानित सभामा जानकारी गराउन पाउँदा खुशी लागेकोछ ।
- (८१) चालु आ.व.मा भएको व्यवस्था बमोजिम लिफ्टिङ खानेपानीका प्रयाप्त पूर्वाधारहरु तयार भएको ब्यहोरा जानकारी गराउन चाहन्छु ।
- (८२) गत आर्थिक वर्ष खानेपानीको समस्या समाधान गर्न छत्रदेव गाउँपालिकाले एक वडा एक लिफ्टिङ खानेपानी आयोजनाको नीति लिइएकोमा उक्त नीति बमोजिम लिफ्टिङ खानेपानी आयोजनाको सञ्चालनलाई सुव्यवस्थित बनाउन उपभोक्ता समितिलाई योजना हस्तान्तरण गर्ने र आफैमा सञ्चालन गर्न सक्षम गराउने नीति लिईने छ ।
- (८३) प्रदेश सरकारको अगुवाईमा चालु आ.व.२०७६।०७७ मा वास कार्यक्रम अन्तर्गत संस्थागत एवं व्यक्तिगत खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी तथ्याडक सडकलनको काम सम्पन्न हुने चरणमा रहेको र आगामी वर्षको लागि सोही कार्यक्रम निरन्तरताको लागि रु. ६ लाख विनियोजन गरेकी छु ।
- (८४) विभिन्न वडा एवं खानेपानी योजनाहरुको लागि आवश्यक पर्ने खानेपानी पाईप खरिदको लागि रु २० लाख विनियोजन गरेकी छु ।
- (८५) फोहरैला व्यवस्थापनको लागि डम्पीड साईट निर्माण संभाव्यता अध्ययन र पूर्वाधारको निम्ती रु १ लाख ५० हजार बजेटको व्यवस्था गरेकी छु ।
- (८६) आकाशे पानी संकलनका लागि घैंटा निर्माण तर्फ रु. १८ लाख ५० हजार रकम विनियोजन गरेकी छु ।

- (८७) खानेपानी व्यवस्थापन, पँधेराहरु मर्मत संभार, लिफ्टिङ्ग खानेपानी मर्मत सुधार, सरसफाई तथा वातावरण संरक्षण जस्ता गतिविधिहरुको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकी छु ।
- (८८) समग्र खानेपानी तर्फ सशर्त वाहेक गाउँपालिकाद्वारा बनाईएको योजनाबाट रु. १ करोड २ लाख ४३ हजार रुपैयाँ विनियोजन गरेकीछु ।
- (८९) परम्परागत संस्कृती (लाखे,कालीका,सराय, रोपार, हाईदोष) हरुको उन्नयन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेकी छु ।
- (९०) सांस्कृतिक क्षेत्रमा अन्य गौरव गर्न लायक कामहरु भएको हामीले महशुस गरेकाछौं । संस्कृति हाम्रो पहिचान हो, संस्कृतिको उन्नयन विना समग्र सामाजिक विकास अपुरो रहन्छ । समग्र संस्कृति विकास तर्फ आगामी आ.व. २०७७/७८ का लागि रु. ६० लाख २० हजार बजेट व्यवस्था गरी खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाएकी छु ।
- (९१) यो गाउँपालिका विविध संस्कृतिको संगम भएको गाउँपालिका हो, यहाँको समुदायमा विविध जात जातीहरु विभिन्न धर्मावलम्बीको वासस्थान भएकोले सामाजिक सांस्कृतिक सदभाव, समन्वय र साझेदारीताको लागि गत आ.व.मा नै केही कार्यक्रमहरु शुरु गरिएकोमा आगामी आ.व मा पनि तीनिहरुलाई निरन्तरताको दिईने छ ।
- (९२) विविध देवी देवताका मन्दिरहरुको पूर्वाधार विकास गर्न केही रकम विनियोजन गरेकीछु । छत्रदेवालयमा अधिल्लो आ.व.मा शुरु गरिएको सिढी निर्माणको कार्य सम्पन्न भएको ब्यहोरा यहाँहरु सबैलाई जानकारी नै छ । यस मन्दिरमा नियमित पुजा पाठ हुने व्यवस्था गर्नको लागि व्यवस्थापकीय पक्ष सुधारको लागि आवश्यक प्रवन्ध गरिनेछ ।
- (९३) विगत वर्षहरुदेखि सञ्चालन भएको अध्यक्षकप रनिङ्ग शिल्ड भलिवल प्रतियोगिता आगामी वर्ष पनि सम्पन्न गर्नका लागि रु. ८ लाख विनियोजन गरेकी छु । साथै वडास्तरीय क्रिकेट प्रतियोगिता चालु आ.व.मा सम्पन्न भएको र आगामी आ.व.मा सञ्चालनका लागि रु. १० लाख साथै खेलकुद व्यवस्थापन समेतका लागि रु. २ लाख विनियोजन गरेकी छु ।
- (९४) समग्र खेलकुद क्षेत्रको विकासका लागि रु. २३ लाख २० हजार रकम विनियोजन गरेकी छु ।
- (९५) लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण तर्फ ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रमका लागि रु. १० लाख बजेट सहित निरन्तरता दिएकी छु ।
- (९६) सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणाली सुदृढीकरण आयोजना अन्तर्गत सशर्त अनुदान तर्फ प्राप्त बजेट बमोजिमको कार्यक्रम प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
- (९७) विभिन्न शिपमूलक तालिम, अभिमुखीकरण कार्यक्रम, जातिय भेदभाव बिरुद्ध कानूनी सचेतना कार्यक्रम, जेष्ठ नागरिक/अपाङ्गता परिचय-पत्र वितरण कार्यक्रम, बेपत्ता श्रीमान् एकल महिला राहत कार्यक्रम, दलित उद्यमशिलता विकास कार्यक्रम लगायतका गतिविधिको लागि बिशेष प्राथमिकता दिंदै प्रयास बजेटको व्यवस्था गरेकीछु । सशर्तका अलावा गाउँपालिकाद्वारा यस शिर्षक अन्तर्गत रु. ५२ लाख बजेट विनियोजन गरेकी छु ।

पूर्वाधार विकास

- (९८) विकास र वातावरणलाई तादाम्यता कायम गरी पूर्वाधार विकासको कामलाई अगाडि बढाईने कुरा नीति तथा कार्यक्रममा प्रस्तुत भईसकेको छ । सडक सञ्जाल ब्यापक विस्तार भईसकेको सन्दर्भमा सो को स्तरोन्नती गर्न संघ र प्रदेश सरकारसँग विशेष पहल गरिनुका साथै गाउँपालिकाको आफ्नो श्रोत परिचालनमा विशेष जोड दिईनेछ । “हाम्रो सडक, हाम्रो सहभागिता, स्तरीय सडक, हाम्रो प्रतिवद्धता” अनुरूप गाउँपालिका भित्रका सडकहरुमा स्थानीय जनताहरुको सहभागितामा नाली निर्माण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ । विकासका सबै आयामहरुले समेटिएको विकासको निम्ति दीगो विकासका लक्ष्यहरु तर्फ केन्द्रित रही गतिविधिहरु अगाडी बढाईनेछ ।
- (९९) पूर्वाधार विकासमा विकासका अन्य पक्षहरु निर्भर रहने हुंदा छत्रदेव गाउँपालिकाले आगामी आ.व. २०७७/०७८ लाई पूर्वाधार वर्षको रुपमा मनाउने निधो गरेकी छ । यसको लागि गाउँपालिकाको आफ्नो बजेट एवं संघ र प्रदेश सरकारको समपुरक बजेट लगानी गरिनेछ ।

- (१००) पूर्वाधार विकास अन्तर्गत आगामी आ.व. मा विभिन्न स्थानीय सडकहरु, भवन एवं पुल तथा झोलुङ्गे पुल, उर्जा तथा पुनःनिर्माणमा गरी जम्मा रु. ९ करोड ३७ लाख २५ हजार ६ सय विनियोजन गरिएको छ ।
- (१०१) त्यसैगरी यातायात पूर्वाधार विकासका लागि रु. ४ करोड ९० लाख ५ हजार ६ सय रकम विनियोजन गरेको छ । गाउँपालिकाको क्षेत्र भित्र भवन तथा शहरी विकासको लागि रु. ३ करोड ९५ लाख २० हजार रुपैयाँ विनियोजन गरेको छ । यस अन्तर्गत गाउँपालिका भित्रका घरवार बिहिन वास्तविक सुकुम्बासीहरुको पहिचान गरी उनीहरुलाई एकिकृत वस्ति बिकास अन्तर्गत बासको व्यवस्था गर्नको लागि छत्रदेव जनता आवास कार्यक्रम अन्तर्गत गत वर्ष छुट्याएको रकमबाट जग्गा प्राप्ति भईसकेको र चालु आ.व.मा प्रदेश र गा.पा. को लगानीमा बहुवर्षिय ठेक्का अन्तर्गत आगामी आ.व.मा सम्पन्न गर्ने गरी जनता आवास बहुउद्देश्यीय सामूदायिक भवन निर्माणको संज्ञौता भएको ब्यहोरा जानकारी गराउन चाहन्छु ।
- (१०२) बैकल्पीक उर्जा लागत साझेदारी तर्फ रु ४० लाख विनियोजन गरेको छ । दलित घर परिवार उज्यालो अभियान कार्यक्रम अन्तर्गत यस छत्रदेव गाउँपालिकाको वडा भित्रका दलित वस्तीलाई सौर्य वती वितरण गर्नका लागि बैकल्पीक उर्जा प्रवर्धन केन्द्रबाट आवश्यक पहल भएको छ । त्यसै गरी उज्यालो छत्रदेव कार्यक्रम अन्तर्गत छत्रदेव गाउँपालिकाका सबै वडाहरुमा सडक सौर्य वती जडान गर्न चालु आ.व.मा आपूर्ति हुने गरी बोलपत्र संज्ञौता भईसकेको छ ।
- (१०३) पूर्वाधार विकास अन्तर्गतको पुनर्निर्माणका लागि मर्मत संभार कोषमा रु. १० लाख विनियोजन गरेको छ ।
- (१०४) संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसँग लागत साझेदारी (समपुरक कोष) का निमित्त रु. ७५ लाख बजेट व्यवस्था गरेको छ ।
- (१०५) सञ्चार क्षेत्रको विकासको लागि रु. १९ लाख रुपैयाँ विनियोजन गरेको छ ।

वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

- (१०६) बिपद्बाट बाँच्न र जनधनको क्षतिबाट बचाउन गाउँपालिका स्तरिय बिपद् व्यवस्थापन समितिलाई चुस्त र दुरुस्त बनाउनुका साथै अन्य सहयोगी संस्थाहरुको साथ र सहयोग लिईनेछ । बिपद् प्रतिकार्य योजना बनाउन प्रथामिकता दिईनेछ । बिकास निर्माणलाई वातावरणसंग सन्तुलन कायम गर्न जोड दिईनेछ । वातावरण र जैविक विविधताको संरक्षण, सम्वर्धन, प्रवर्धन र सदुपयोगमा जोड दिईने कार्यलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
- (१०७) पहिरो नियन्त्रण एवं नदी कटान रोक्न विशेष प्राथमिकता दिईने कुरा नीति तथा कार्यक्रममा प्रशुत भईसकेको छ । प्राप्त सुझावहरु समेतको आधारमा झिल्के पोखरी पहीरो र बरेलडाडां पहिरो, बाँझा पोखरा पहिरो लगायतका अन्य पहिरो नियन्त्रण साथै जरे खोला, खर्ज्याङ्ग खोला, सौर्य खोला, शेरी खोला, बगाहा खोला, बौवा खोला एवं जुम्ली कुलो बाँधमा भएका नदी कटान लगायतका खोलाहरुबाट हुने कटान रोक्न खोला लगायत भू-क्षय हुने स्थान एवं तटहरुमा तटबन्धको व्यवस्था गर्न छिमेकी स्थानीय तहसँगको सहकार्य र प्रदेश एवं संघीय सरकारसँग आवश्यक पहल गरिनेछ । त्यसैगरी जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण अन्तर्गत यस गाउँपालिकाको जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रणको लागि तारजाली खरिद गर्न रु. १५ लाख रुपैयाँ विनियोजन गरेको छ ।
- (१०८) बिपद् व्यवस्थापन सामाग्री खरिद गर्न रु ४ लाख विनियोजन गरेको छ ।
- (१०९) त्यसैगरी गाउँपालिका क्षेत्र भित्र आउने प्राकृतिक तथा मानव सिर्जित विपद् व्यवस्थापनका लागि गत/ बिगत आ.व. हरूमा शुरु गरिएको विपद् व्यवस्थापन कोषलाई यस पर्थ रु ५ लाख बजेट व्यवस्था सहित निरन्तरता दिईएको छ ।

न्यायिक समिति व्यवस्थापन

- (११०) संबिधानको धारा २१७ बमोजिम स्थानीय तहमा एक न्यायिक समिति रहने व्यवस्था रहेको छ । कानून बमोजिम आफ्नो क्षेत्राधिकार भित्रका बिबाद निरुपण गर्ने संबैधानिक व्यवस्था बमोजिम न्यायिक समितिले आफ्नो भूमिका निर्वाह गर्दै आएको ब्यहोरा यस सम्मानित सभामा जानकारी गराउन चाहन्छु । चालु आ.व. २०७६/०७७ मा प्रत्येक वडाबाट ३/३ जनाका दरले २४ जना मेलमिलाप कर्तालाई तालिम दिने काम सम्पन्न भएको छ । न्याय सम्पादन र मेलमिलापको काममा यसले ठूलो मद्दत पुऱ्याउने कुरामा हामी बिश्वस्त छौं । चालु आ.व. मा श्रोत साधनको

व्यवस्था हुंदाहुंदै कोभिड-१९ को कारण ईजलास निर्माण गर्न सकेनौं । आगामी आ.व.२०७७/०७८ को न्यायिक समिति व्यवस्थापन अन्तर्गत न्यायिक व्यवस्थापन लगायतको कार्यका लागि रु ५ लाख बिनियोजन गरेकीछु ।

- (१११) गाउँपालिकाद्वारा अधिकारका सूची अन्तर्गत निर्मित कानूनहरु स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन गरिसकेका छौं । कानून निर्माण प्रक्रियालाई अझ सरल र दक्षता पूर्वक सम्पादनगर्न विधायन समितिको क्षमता विकास गरिने छ । यस अन्तर्गत कानून निर्माण प्रक्रिया क्षमता विकासको लागि रु ३ लाख विनियोजन गरेकीछु ।

शान्ति तथा सुव्यवस्था

- (११२) शान्ति तथा सुव्यवस्थाका लागि रु. १३ लाख ५० हजार रकम विनियोजन गरेकीछु ।

संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

- (११३) नीति तथा कार्यक्रम अनुरूप बनाईने योजनाहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि कार्यान्वयन संयन्त्रहरु प्रभावकारी हुन जरुरीछ । चालु आ. व. मा गाउँपालिकाको स्वीकृत संगठन संरचना बमोजिम अधिकृत र सहायक तथा प्रशासन र प्राविधिक तर्फका कर्मचारी गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय र वडा कार्यालयहरुमा स्थाई पदपूर्ति भएका छन् । यी विषयवस्तुहरु समेतका आधारमा जनतामा पुर्‍याईने सेवा अझ सहज हुने कुरामा विश्वास लिन सकिन्छ ।
- (११४) जनताको घरदैलोको सरकारको उपस्थिति वडा कार्यालयहरुले जनाएका छन् जहाँ दरबन्दी अनुरूपका अधिकांस पद पूर्ति भएका छन् । पद पूर्ति हुन बाँकी दरबन्दीमा कतिपय कानूनी कुराले रोकिएकोछ भने रिक्त बाँकी पदहरु यथाशिघ्र पद पूर्तिको लागि प्रकृया अगाडि बढाईनेछ ।
- (११५) प्रशासन संयन्त्रलाई मर्यादित र अनुशासित बनाई जनताका काम कारबाहीलाई चुस्त र दुरुस्त पारीनेछ । “मुस्कान सहितको सेवा प्रवाह” लाई मूर्त रुप दिईनेछ । प्रशासनमा ढिला सुस्ती र काम पन्छाउने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गरिनेछ । गाउँपालिका र अन्तर्गतका सम्पूर्ण कार्यालयहरुबाट प्रदान गरिने सेवालाई समयको माग अनुरूप सेवाग्राही सन्तुष्टी प्रक्रियासँग आबद्ध गरिनेछ ।
- (११६) सेवा ग्राहीलाई सम्मान पूर्वक सेवा प्राप्त गर्ने हक स्थापित गरिनेछ । कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेकीछु ।
- (११७) कार्यालयको कामलाई सूचना प्रविधि मैत्री बनाई पछिल्लो प्रविधिको प्रयोगलाई विशेष प्राथमिकता दिईनेछ । निर्णय प्रक्रियालाई छिटो छरितो बनाई सरकारी काममा ढिला सुस्ती हुन दिईने छैन । कर्मचारीहरुमा काम पन्छाउने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गरिनेछ । कागजी कामलाई क्रमशः न्यून गर्दै लगी प्रविधिको प्रयोगलाई अत्यधिक महत्व दिईनेछ ।
- (११८) योजना शाखा र खरिद ईकाईलाई थप क्षमतावान बनाई परिणाम मुखि बनाईनेछ ।
- (११९) कार्यालयमा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम, पुस्तिका प्रकाशन, जानकारी मूलक प्रकाशनहरु, स्थानीय पत्रपत्रिका, वेबसाईट अध्यावधिक, मोबाईल एप्लिकेसन, एफ.एम मार्फत गतिविधिहरु सार्वजनिकीकरण, कार्यालयका गतिविधिहरुलाई चौमासिक समिक्षा गोष्ठी, सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक लेखापरिक्षण, कार्यालयमा सूचना पाटी, हेल्प डेस्कको व्यवस्था लगायतका सुशासनसंग सम्बन्धित कुराहरुलाई प्रभावकारी बनाउन प्रयास बजेटको व्यवस्था गरेकीछु । गाउँपालिकाको बृत्तचित्र निर्माण गर्न रु ३ लाख, डिजीटल नागरिक वडापत्र निर्माणको लागि रु ५ लाख र डिजीटल नोटीस बोर्ड निर्माण गर्न रु ३ लाख बिनियोजन गरेकीछु । साथै व्यवस्थापन सुधारमा रु ५ लाख बजेटको व्यवस्था गरेकीछु । ईन्टरनेट र आईटि कार्यक्रम (Internet/IT Based Programme) का लागि रु. ५ लाख रकम विनियोजन गरेकी छु ।
- (१२०) नागरिक वडापत्रको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि सचेतना अभियान सञ्चालन गरिनेछ । वडा कार्यालय, स्वास्थ्य संस्था, विद्यालयहरुमा सूझाब पेटिका राख्ने कामलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
- (१२१) आगामि आ.व २०७७/०७८ मा सुशासन प्रबर्धन निमित्त गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयका गतिविधिहरुलाई सेवाग्राहिले देख्नेगरी डिजिटल वडा पत्र र नोटीस बोर्डको व्यवस्था गरिनेछ र सुशासन प्रबर्धनमा बिशेष प्राथमिकता दिईनेछ ।

- (१२२) गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, वडा कार्यालय र स्वास्थ्य संस्थाहरूमा बिद्युतिय हाजिरी जडान गर्ने कार्य सम्पन्न भईसकेको छ ।
- (१२३) सुशासनको अभिन्न अंग सार्वजनिक सुनुवाई र समीक्षा गोष्ठीको निमित्त रु ४ लाख विनियोजन गरेकी छु ।
- (१२४) सार्वजनिक प्रशासन सञ्चालन तर्फ चालु कार्यक्रम (तलव, भत्ता लगायत कार्यालय सञ्चालन र पदाधिकारी पारीश्रमिक समेत) अन्तर्गत रु ६ करोड २१ लाख २६ हजार बजेट विनियोजन गरेकीछु । शान्ति तथा सुव्यवस्थाको लागि रु. १३ लाख ५० हजार विनियोजन गरेकी छु । सूचना प्रविधि क्षेत्र तर्फ रु. २२ लाख रुपैयाँ विनियोजन गरेकी छु । सुशासन प्रवर्द्धनका लागि रु. ५ लाख रुपैयाँ विनियोजन गरेकी छु । त्यसैगरी अन्य वर्गीकृत नभएको शीर्षक अन्तर्गत फर्निचर/फर्निसिङ, मेशीनरी औजार, न्यायिक समिति व्यवस्थापन, सेवा र परामर्श खर्च एवं निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तीको संभार समेतको लागि रु. ४० लाख रुपैयाँ विनियोजन गरेकी छु ।
- (१२५) संघीय सरकार, प्रदेश सरकार तथा विभिन्न सरकारी निकायहरूसँगको साझेदारीमा विकास योजनाहरू सञ्चालन गर्नको लागि चालु आ.व.मा रु. ७५ लाखको समपुरक (लागत साझेदारी) बजेटको व्यवस्था गरेकी छु ।
- (१२६) आकस्मिक मर्मत संभारका लागि मर्मत संभार कोषबाट खर्च गर्नका लागि रु. १० लाखको मर्मत कोष र स्थानीय कर्मचारीहरूको सेवा सुविधाका लागि रु. ५ लाखको कर्मचारी कल्याण कोषको व्यवस्था गरेकी छु ।
- (१२७) यस गाउँपालिका भित्र सामाजिक परिचालनको माध्यमबाट जनतालाई प्रत्यक्ष रुपमा देख्न, छाम्न र अनुभूत गर्न पाउने स्थानीय सरकारको आभाष दिलाउनको लागि सामाजिक परिचालनको क्षेत्रमा उल्लेख्य गतिविधिहरू समावेश गरिएका छन् ।
- (१२८) यसै सम्मानित सभा समक्ष मिति २०७७ आषाढ ०६ गते पेश भएको नीति तथा कार्यक्रम नै हाम्रो आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को बजेट तथा कार्यक्रमको मुख्य आधार भएकोले नीति तथा कार्यक्रममा उल्लेख भई छुट हुन गएका कतिपय विषयहरू यसै बजेट तथा कार्यक्रममा समावेश गरी कार्यान्वयन गरिने ब्यहोरा यस सम्मानित सभा समक्ष जानकारी गराउन चाहन्छु ।
- (१२९) त्यसै गरी आ.व २०७५/०७६ यथार्थ, आ.व २०७६/०७७ को संशोधित अनुमान र आ.व २०७७/०७८ को अनुमानित विवरण देखिनेगरी अनुसूचीहरूमा प्रस्तुत गरेकी छु । जस अनुसार अनुसूचि-१ मा आय व्ययको प्रक्षेपण, अनुसूची-२ मा राजश्व तथा अनुदान प्राप्तिको अनुमान, अनुसूची-३ मा व्यय अनुमान, अनुसूची -४ मा वित्तीय व्यवस्था अनुमान अन्तर्गतको फाराम प्रयोग गरिएको छ, जुन हाल छत्रदेव गाउँपालिकाको हकमा प्रयोग गर्न आवश्यक नभएको साथै अनुसूची -५ मा क्षेत्रगत व्यय अनुमान पेश गरेकी छु ।
- (१३०) आगामी आ.व.२०७७/०७८ मा संघीय र प्रदेश वित्तीय समानीकरण अनुदान, राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने रकम, आन्तरिक आय, सशर्त तर्फको रकम समेतको वस्ती एवं वडास्तरबाट छनौट भई आएका योजना/कार्यक्रमहरूको पूंजीगत खर्च तर्फको विवरण बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति र कार्यपालिकाबाट सिफारिस बमोजिम अनुसूची-६ मा समावेश गरिएको छ ।
- (१३१) आगामी आ.व.मा यस गा.पा.मा लगानी गरी विकास निर्माणमा सहयोग पुऱ्याउने गैर सरकारी सामाजिक संघ संस्थाहरूको प्राप्त निबेदन एवं सूची बमोजिमको कार्य प्रक्रियालाई सहजीकरण गर्न गा.पा.को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा समावेश गरी कार्य अगाडि बढाईने छ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

सभासदस्य ज्यूहरू,

उपस्थित महानुभावहरू,

अन्त्यमा,

- (१३२) कोरोना संक्रमण (COVID-19) को कारण बन्दाबन्दी (Lock Down) को बिषम परिस्थितिमा छत्रदेव गाउँपालिकाको विकास निर्माण लगायत हरेक गतिविधिहरूमा सक्रिय सहभागिभई आ.व. २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट तर्जुमा गर्न सहयोग पुऱ्याउनु हुने गाउँसभा पदाधिकारीहरू, सबै राजनीतिक दलहरू, विकास प्रेमी महानुभावहरू, समाजसेवी, सरकारी तथा गैरसरकारी संघ/संस्थाहरू, विभिन्न तह र तप्काका महानुभावहरू,

हाम्रो आतिथ्यतालाई स्वीकार गरेर नीति, कार्यक्रम र बजेट तर्जुमा प्रक्रियामा सहभागी भई अमूल्य राय सुझाव प्रदान गर्नु हुने संघ, संस्था र व्यक्तिहरु, गाउँ कार्यपालिका, वडा समितिका पदाधिकारीज्यूहरु, राजस्व परामर्श समिति, स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति लगायत सभा र कार्यपालिका अन्तर्गत सम्पूर्ण विषयगत समितिका पदाधिकारीज्यूहरु, वस्तिस्तरीय बैठक/भेला देखि सहभागी भई आयोजना/कार्यक्रम छनौटमा प्रत्यक्ष र परोक्ष रूपले सकृय जनसमुदाय, वार्षिक, नीति, कार्यक्रम र बजेट निर्माण प्रकृत्यामा अहोरात्र खटिरहनुभएका प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत र विभिन्न शाखाहरुमा खटिईरहनु भएका कर्मचारी मित्रहरु लगायत बजेट निर्माण प्रकृत्यामा प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रूपले सहभागी हुनुहुने एवम् अमूल्य सहयोग, सद्भाव, सल्लाह दिनुहुने सम्पूर्ण महानुभावहरु प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

- (१३३) साथै छत्रदेवको समष्टिगत विकासका लागि सहयोग पुऱ्याउने नेपाल सरकार, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, प्रदेश सरकार, राष्ट्रिय योजना आयोग, नेपाल सरकारका विषयगत मन्त्रालयहरु, दातृ निकायहरु, नीजि क्षेत्र, बुद्धिजीवि, पत्रकार र सम्पूर्ण नागरिकहरु प्रति धन्यवाद दिंदै विकासका हरेक अभियानमा निरन्तर सहयोगको अपेक्षा गर्दै प्रस्तुत बजेट तथा कार्यक्रमहरुको सफल कार्यान्वयनको लागि सबै पक्षको सहयोग प्राप्त हुने अपेक्षा राखेकी छु । सम्पूर्ण छत्रदेववासी दिदी बहिनी तथा दाजुभाईलाई कोभिड-१९ को जोखिमबाट सुरक्षित रहंदै सामाजिक एकता र ऐक्यवद्धता कायम राख्दै सवल, सक्षम, सुदृढ र न्यायपूर्ण छत्रदेव निर्माणमा योगदान गर्न म आव्हान गर्दछु ।

जय छत्रदेव !

तुल्सी देवी श्रेष्ठ

उपाध्यक्ष

छत्रदेव गाउँपालिका

छत्रगञ्ज-अर्घाखाँची

प्रदेश नं. ५, नेपाल

मिति २०७७ आषाढ १० गते, बुधबार